

Wymagania edukacyjne klasa V

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. PRAGNIENIA CZŁOWIEKA	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia wartości, które pomagają osiągnąć prawdziwe szczęście, • uzasadnia, że budowanie własnego życia wymaga długofalowej pracy nad sobą, • wymienia, co jest dla niego ważne, • podaje prawdę, że Bóg kocha miłością bezwarunkową, • wskazuje na Jezusa jako Zbawiciela, który wyzwala z niewoli grzechu, • podaje prawdę, że siłą, która pociąga ludzi do dobra, jest miłość Jezusa, 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady działania kochającego Boga w swoim życiu, • formułuje własną modlitwę dziękczynną za miłość okazywaną przez Boga, • wymienia najważniejsze wartości w życiu człowieka, • definiuje modlitwę jako spotkanie i dialog z Bogiem, 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia, że pójście za prawdą wymaga nieustannego podejmowania wyborów, • wyjaśnia, na czym polega miłość bezwarunkowa, • omawia prawdę, że grzech jest przeszkodą w poznaniu i akceptacji prawdy o sobie i o Bożej miłości, • charakteryzuje konsekwencje zaproszenia Jezusa do swego serca (życia), • charakteryzuje życie człowieka jako ciągłe poszukiwanie Boga, 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia obowiązki wynikające z przynależności do różnych wspólnot 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje zasady, jakie powinny obowiązywać w rodzinie i grupie koleżeńskiej

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
II. BIBLIA ŹRÓDŁEM ODKRYWANIA TAJEMNICY BOGA	<ul style="list-style-type: none"> • podaje prawdę, że Biblia zawiera słowo kochającego Boga, który chce się z nami spotykać, • wyjaśnia, czym jest Pismo Święte, • potrafi odróżnić w zapisie księgę, rozdział, werset, • odszukuje w Piśmie Świętym wskazany fragment, 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia, że czytając Pismo Święte, możemy doświadczyć spotkania z Bogiem, • wymienia księgi Starego i Nowego Testamentu oraz podaje ich skróty i sposób ich zapisu, 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: objawienie, natchnienie biblijne, • podaje przykłady znanych ludzi oraz biblijnych bohaterów, którzy spotkali się z Bogiem, • uzasadnia potrzebę czytania Pisma Świętego i wyjaśniania jego tekstów, • poprawnie odczytuje oraz stosuje skróty biblijne; - wyjaśnia, że autorami Biblii są Bóg i człowiek; 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady tekstów biblijnych, które można rozumieć dosłownie i jako pouczające opowiadania, • wyjaśnia, dlaczego Bóg objawił się człowiekowi i wskazuje początki objawienia; • wymienia sposoby pozwalające na rozwój wiary; - uzasadnia, dlaczego wiedza prowadzi do Boga • wyjaśnia, czym jest natchnienie biblijne; 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na relację wiary i wiedzy i tłumaczy, czemu nie są sprzeczne. • uzasadnia, że wiara jest istotną wartością w życiu człowieka; • z pamięci przytacza najważniejsze informacje dotyczące Pisma Świętego (liczba ksiąg, kanon, języki biblijne, etapy powstawania ksiąg biblijnych);

	OCENA				
<p style="text-align: center;">III. BÓG OBJAWIAJĄCY SIEBIE W DZIELE STWORZENIA</p> <p style="text-align: center;">DZIEŁ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podaje prawdę, że biblijna nauka o stworzeniu nie przeczy teorii ewolucji, • podaje prawdę, że człowiek jest najdoskonalszym ze stworzeń, • podaje prawdę, że aniołowie zostali stworzeni przez Boga, • wymienia zadania aniołów, • podaje prawdę, że przyczyną grzechu pierwszych rodziców było nieposłuszeństwo, • wyjaśnia, na czym polega wolna wola, • wymienia konsekwencje grzechu, • podaje, że drogą powrotu do przyjaźni Boga i ludzi jest przeproszenie, • prezentuje biblijne opowiadanie o potopie (Rdz 6,5-9.17), 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia, co to znaczy „stworzyć”, „tworzyć”, • wymienia zadania, jakie Bóg przekazał człowiekowi, • wyjaśnia, że źródłem godności człowieka jest jego podobieństwo do Boga, • wyjaśnia pojęcia: „anioł”, „zbuntowany anioł”, szatan, • podaje i omawia sytuacje, w których zwracamy się do aniołów o pomoc, • charakteryzuje istotę grzechu pierworodnego, • na podstawie tekstu biblijnego uzasadnia, że grzech niszczy przyjaźń między ludźmi, • wyjaśnia, dlaczego Bóg ocalił Noego od potopu, • podaje prawdę, że Bóg sprzeciwia się ludzkiej pysze 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polegał bunt aniołów wobec Boga, • interpretuje tekst biblijny o stworzeniu człowieka, • wyjaśnia wybrane symbole w biblijnym opisie grzechu pierworodnego i Protoewangelii, • opisuje sposób działania szatana (węża), • wyjaśnia, że grzechy główne są źródłem innych grzechów. • uzasadnia, dlaczego należy systematycznie przystępować do sakramentu pokuty, • wyjaśnia, co znaczy być człowiekiem prawym, • określa, że egoizm i pycha są przyczyną konfliktów, 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, że obserwując świat można dostrzec mądrość i wielkość Boga, • interpretuje tekst biblijny o grzechu pierworodnym i o obietnicy zbawienia, • interpretuje biblijne opowiadanie o Kainie i Ablu, • wyjaśnia symbolikę wieży Babel, 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje teksty biblijne mówiące o stworzeniu świata, • wyjaśnia relacje między biblijną nauką o stworzeniu a osiągnięciami nauk przyrodniczych

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
IV. BÓG WIERNY DANYM OBIETNICOM	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie „patriarcha”, • podaje prawdę, że wiara jest darem Boga i wymienia jej cechy, • podaje, że Izaak był umiłowanym synem Abrahama, • podaje przykłady działań Boga, które pomagają człowiekowi przemienić się na lepsze, • podaje fakt, że synowie Jakuba dali początek dwunastu pokoleniom narodu Izraela, • podaje przykłady trudnych sytuacji, z których Bóg wyprowadził dobro, • omawia sytuację Izraelitów w Egipcie, • podaje prawdę, że Izraelici w niewoli prosili Boga o pomoc, • wymienia zjawiska, którymi posłużył się Bóg, karząc Egipcjan, • podaje prawdę, że krew baranka uratowała Izraelitów przed śmiercią, • podaje prawdę, że Jezus jest prawdziwym Barankiem Paschalnym, • podaje, kiedy i w jaki sposób oddajemy cześć krzyżowi, 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, że od Abrahama wziął początek naród wybrany, • omawia tekst biblijny o ofierze Abrahama (Rdz 22,1-19), • charakteryzuje postawę Abrahama wobec Boga w sytuacji próby, • opowiada o sprzedaniu Józefa (syna Jakuba) przez jego braci, • omawia powody osiedlania się Izraelitów w Egipcie, • opowiada o powołaniu Mojżesza, • opowiada o interwencji Boga podczas przejścia przez Morze Czerwone, • wyjaśnia słowa kapłana: „Oto Baranek Boży...” oraz słowa modlitwy: „Baranku Boży...”, • uzasadnia, że krew Jezusa ratuje Jego wyznawców przed śmiercią wieczną. • formułuje modlitwę dziękczynną za Bożą opiekę i dar Eucharystii, • definiuje pojęcia: przymierze, dekalog, • zna treść dekalogu 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje postać Abrahama i wyjaśnia, dlaczego nazywamy go „ojcem wierzących”, • określa miejsce Abrahama w historii zbawienia, • wyjaśnia sens próby wiary Abrahama, • omawia okoliczności zmiany imienia Jakuba na Izrael, • charakteryzuje rolę Józefa na dworze faraona, • wyjaśnia, dlaczego Izraelici w Egipcie stali się niewolnikami, • wyjaśnia pojęcie „Pascha” oraz na czym polegała Pascha Izraelitów, • charakteryzuje zniewolenia współczesnego człowieka, • opowiada o wybranych wydarzeniach z wędrówki Izraelitów przez pustynię, • wyjaśnia słowa wstępu do Dekalogu, 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia, że Izrael jest nadal narodem wybranym, • omawia, że Bóg jest wierny swoim obietnicom i chce stale przebywać w naszym życiu, • uzasadnia, dlaczego warto ufać Bogu w trudnych sytuacjach,, • opisuje reakcję Izraelitów na trudy wędrówki przez pustynię, • uzasadnia, że woda ze skały i manna, były znakiem troski Boga o naród wybrany, • uzasadnia, że manna z nieba jest zapowiedzią Eucharystii, • wyjaśnia, na czym polegały zobowiązania Boga i Izraelitów w przymierzu, 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, że wiara polega na wyjściu poza granicę tego, co jest dla człowieka logiczne i zrozumiałe, • rozumie, do czego wzywają nas przykazania Dekalogu

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
V. JEZUS NOWYM MOJESZEM I OBIECANYM MESJASZEM	<ul style="list-style-type: none"> wylicza podstawowe wydarzenia z życia Jezusa Wymienia przymioty Boga Swoimi słowami przytacza tekst biblijny o Zwiastowaniu Podaje różne znaczenia pojęcia „talent” Wymienia miejsca na które padło ziarno z przypowieści o siewcy i podaje interpretację Wymienia sposoby Bożego objawienia 	<ul style="list-style-type: none"> Swoimi słowami opowiada przypowieść o siewcy Swoimi słowami opowiada przypowieść o skarbie i perle Swoimi słowami opowiada przypowieść o talentach Swoimi słowami opowiada przypowieść o robotnikach w winnicy Swoimi słowami opowiada przypowieść o Samarytaninie 	<ul style="list-style-type: none"> Poprawnie stwierdza, kto jest naszym bliźnim Ukazuje różnice między sprawiedliwością Bożą, a sprawiedliwością człowieka Podaje, co jest niezbędne do rozwijania talentów Wyjaśnia, kogo oznaczają: siewca, gleba, ziarno Wyjaśnia, że Bóg najpełniej objawił się w Jezusie Wyjaśnia pojęcie „kerygmat” 	<ul style="list-style-type: none"> Omawia przymioty Boga interpretuje przypowieść o robotnikach w winnicy interpretuje przypowieść o talentach, interpretuje przypowieść o skarbie i perle interpretuje przypowieść o siewcy interpretuje przypowieść o miłosiernym Samarytaninie wymienia cztery artykuły „kerygmatu” 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady czynienia dobra wyjaśnia, czym jest Wolontariat wie, jak może wykorzystać swoje zdolności dla dobra innych

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VI. KOŚCIÓŁ JEZUSA CHRYSYTA	<ul style="list-style-type: none"> wymienia imiona Apostołów; opowiada o Zesłaniu Ducha Świętego; wymienia przymioty Kościoła wylicza przykazania kościelne; 	<ul style="list-style-type: none"> tłumaczy, co znaczy słowo „apostoł”; formułuje modlitwę do Ducha Świętego; tłumaczy znaczenie poszczególnych przymiotów Kościoła; wymienia obrazy Kościoła omawia i wyjaśnia strukturę Kościoła; 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady zadań uczniów Jezusa; przyczcza historię powołania Apostołów i św. Piotra; wyjaśnia, że zesłanie Ducha Świętego jest początkiem Kościoła i przemiany człowieka tłumaczy znaczenie poszczególnych obrazów Kościoła; - tłumaczy znaczenie pojęć: „papież”, „Stolica Apostolska”, „Namiestnik Chrystusa”, „biskup”, „diecezja”, „prezbiter”, „parafia”, „proboszcz”, „życie konsekrowane”; 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady działania Duch Świętego w Kościele; wymienia sytuacje, w których może prosić o pomoc Ducha Świętego. wyjaśnia znaczenie misyjności Kościoła; omawia zadania poszczególnych funkcji w Kościele; omawia znaczenie poszczególnych przykazań kościelnych; 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia potrzebę dawania świadectwa wiary we własnym życiu i wspierania działalności misyjnej Kościoła. omawia, w jaki sposób może przyczynić się do wzrostu świętości Kościoła. omawia swoje zadania w Kościele. wylicza sposoby włączenia się w życie Kościoła. podaje sposoby przestrzegania poszczególnych przykazań kościelnych.

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VII. HISTORIA ZBAWIENIA W KOŚCIELE PIERWOTNYM ORAZ W STAROŻYTNOŚCI I ŚREDNIOWIECZU	<ul style="list-style-type: none"> wymienia męczenników, o których jest mowa w Dziejach Apostolskich i w późniejszych źródłach historycznych, wyjaśnia pojęcie „misjonarz”, definiuje pojęcia: monastycyzm, reguła zakonna, benedyktyni, uzasadnia wybór św. Benedykta na głównego patrona Europy, wymienia pierwsze biskupstwa na ziemiach polskich, prezentuje życie i działalność misyjną św. Wojciecha, uzasadnia doniosłość zjazdu gnieźnieńskiego. podaje najważniejsze fakty z życia św. Stanisława, 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje rozwój chrześcijaństwa w warunkach prześladowań, charakteryzuje działalność ewangelizacyjną misjonarzy niosących Ewangelię w różnych częściach Europy, podaje w zarysie kolejność chrystianizacji poszczególnych ludów i terytoriów Europy, omawia zakonne życie benedyktynów, wyjaśnia zaangażowanie chrześcijan w tworzenie kultury, podaje datę liturgicznej uroczystości św. Wojciecha, wyjaśnia znaczenie chrztu Polski dla dalszych jej dziejów, podaje datę liturgicznego wspomnienia św. Stanisława, uzasadnia, dlaczego św. Stanisław należy do głównych patronów Polski. 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady prześladowania chrześcijan współcześnie (np. Asi Bibi), charakteryzuje postawę chrześcijan-męczenników (I–IV w.), podaje znaczenie sentencji „Ora et labora”, omawia wpływ benedyktynów na rozwój cywilizacji i kultury europejskiej, przedstawia motywy osobiste i polityczne przyjęcia chrztu przez Mieszka I, wymienia św. Jadwigi zastugi dla chrześcijaństwa. 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje benedyktyńską regułę zakonną, ukazując jej aktualność dla współczesnego człowieka, relacjonuje wpływ męczeńskiej śmierci św. Stanisława na późniejsze zjednoczenie kraju, charakteryzuje rolę królowej Jadwigi w krzewieniu wiary chrześcijańskiej. 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, na czym polega misyjna natura Kościoła.

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VIII. BÓG OBECNY W ŻYCIU SWEGO LUDU – ROK LITURGICZNY	<ul style="list-style-type: none"> • mówi z pamięci części i tajemnice różańca, • wymienia okresy w roku liturgicznym i obowiązujące święta kościelne, • opowiada biblijną historię o narodzeniu Jezusa, • śpiewa kolędy, • wymienia tradycje związane uroczystością Objawienia Pańskiego, • wymienia symbole paschalne, • podaje prawdę, że podczas chrztu Jezusa zstąpił na Niego Duch Święty pod postacią gołębic, podaje prawdę, że Duch Święty zstąpił na apostołów w Wieczerniku w dniu Pięćdziesiątnicy. 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje prawdę, że odmawiając różaniec, zwracamy się do Boga za pośrednictwem Maryi, • przyporządkowuje nabożeństwa do okresów roku liturgicznego, • wymienia chrześcijańskie tradycje związane ze świętami Bożego Narodzenia, • opowiada biblijną historię o mędrcach ze Wschodu, • podaje datę uroczystości Objawienia Pańskiego, • wyjaśnia znaczenie symboli paschalnych, • podaje znaczenie słowa „rezurekcja”, • wskazuje wydarzenia paschalne na schemacie roku liturgicznego, • wymienia znaki towarzyszące zesłaniu Ducha Świętego na apostołów 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia, że w tajemnicach różańca rozważamy wydarzenia z życia Pana Jezusa i Jego Matki, • uzasadnia wartość chrześcijańskich tradycji związanych ze świętami Bożego Narodzenia, • uzasadnia, że tradycja pomaga we właściwym przeżywaniu prawd wiary, • wyjaśnia symbolikę darów złożonych przez mędrców, • wyjaśnia, dlaczego przyjscie Jezusa na ziemię ma znaczenie dla całej ludzkości, • omawia treść perykopy o kuszeniu Jezusa, • omawia liturgię Wigilii Paschalnej, • omawia teksty biblijne i pozabiblijne o śmierci i zmartwychwstaniu Jezusa, 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia historię różańca, • uzasadnia, że modlitwa za zmarłych jest przejawem wiary w życie wieczne oraz wyrazem nadziei, która się spełni przy spotkaniu w niebie, • wyjaśnia przesłanie prefacji o zmarłych, • wyjaśnia tradycyjną symbolikę święt Bożego Narodzenia, • charakteryzuje postawę Jezusa wobec kusiciela, • opowiada o wydarzeniach związanych ze zmartwychwstaniem Jezusa (J 20,1-8), • interpretuje wymowę symboli Ducha Świętego, • wyjaśnia znaczenie znaków towarzyszących zesłaniu Ducha Świętego. 	<p>tłumaczy znaczenie uczestnictwa w świętach kościelnych w życiu katolika wskazuje, jak obecnie działa Duch Święty w Kościele</p>